

Dosarul nr. 2r-5/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (Jud: N. Arabadji)

Instanța de apel: Curtea de apel Chișinău (Jud: M. Anton, I. Țurcan, V. Cotorobai)

DECIZIE

29 ianuarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Maria Ghervas
Victor Burduh
Nina Vascan

examinând recursul declarat de către Irina Saburova, reprezentată de avocatul Mihail Scrob,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Miron Tomai împotriva Irinei Saburova și Varvarei Constantinova cu privire la evacuarea din imobil și încasarea cheltuielilor de judecată și

cererea reconvențională depusă de Irina Saburova împotriva lui Miron Tomai și Svetlanei Tomai, intervenient accesoriu notarul public Ana Galaju cu privire la declararea nulității absolute a contractului de vânzare-cumpărare,

împotriva încheierii din 03 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a restituit cererea de apel depusă de către Irina Saburova,

c o n s t a t ă :

La 22 noiembrie 2016, Miron Tomai a depus cerere de chemare în judecată împotriva Irinei Saburova și Varvarei Constantinova cu privire la evacuarea din imobil și încasarea cheltuielilor de judecată.

Miron Tomai a solicitat evacuarea silită a pârâților din bunul imobil situat în mun. Chișinău, str. Pitulicii 4 și încasarea cheltuielilor de judecată.

În cadrul examinării cauzei, Irina Saburova a înaintat cerere reconvențională împotriva lui Miron Tomai, solicitând declararea nulității contractului de vânzare-cumpărare nr. 2492 din 08 aprilie 2016, autentificat de notarul public Ana Galaju, recunoașterea valabilității contractului de vânzare-cumpărare nr. 15697 din 13 octombrie 2015, autentificat de notarul Rodica Semionova, înscrierea în Registrul bunurilor imobile a dreptului de proprietate asupra terenului pentru construcții cu suprafața de 0,0404 ha, casa de locuit individuală cu suprafața de 96,3 ha și construcție accesorie cu suprafața de 24,1 m², înscrierea în Registrul bunurilor imobile a mențiunii despre ipotecă asupra terenului pentru construcții cu suprafața de 0,0404 ha, casa de locuit individuală cu suprafața de 96,3 ha și construcție accesorie cu suprafața de 24,1 m², în temeiul contractului de vânzare-cumpărare nr. 15697 din 13 octombrie 2015.

Ulterior, Irina Saburova a depus cerere reconvențională concretizată, prin care a indicat ca pârâți pe Miron Tomai și Svetlana Tomai, intervenient accesoriu notarul

public Ana Galaju, solicitând declararea nulității contractului de vânzare-cumpărare nr. 2492 din 08 aprilie 2016, autentificat de notarul public Ana Galaju, în baza căruia a vândut lui Miron Tomai terenul pentru construcții cu suprafața de 0,0404 ha, casa de locuit individuală cu suprafața de 96,3 ha și construcție accesorie cu suprafața de 24,1 m², cu restabilirea părților în poziția inițială.

Prin hotărârea din 17 decembrie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de Miron Tomai.

S-a dispus evacuarea Irinei Saburova și Varvarei Constantinova din bunul imobil – teren pentru construcții cu suprafața de 0,0404 ha și construcțiile - casa de locuit individuală cu suprafața de 96,3 ha și construcție accesorie cu suprafața de 24,1 m², amplasate în mun. Chișinău, sect. Rîșcani, str. Pitulicii 4, înregistrate la 08 aprilie 2016 în Registrul bunurilor imobile cu drept de proprietate după Miron Tomai și Svetlana Tomai, în temeiul contractului de vânzare-cumpărare nr. 2491 din 08 aprilie 2016.

S-a dispus încasarea din contul Irinei Saburova și Varvarei Constantinova în beneficiul lui Miron Tomai a cheltuielilor de judecată și a taxei de stat în sumă de 104 lei.

În rest, cererea reconvențională depusă de Irina Saburova s-a respins, ca neîntemeiată.

La 15 ianuarie 2019, Irina Saburova, reprezentată de avocatul Mihail Scrob, a depus cerere de apel nemotivată, solicitând admiterea apelului, scutirea de la plata taxei de stat, casarea hotărârii din 17 decembrie 2018 a Judecătorei Chișinău sediul Rîșcani, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care cererea de chemare în judecată depusă de Miron Tomai să fie respinsă, iar cererea reconvențională să fie admisă.

Prin încheierea din 23 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Irina Saburova. S-a comunicat apelantei despre necesitatea prezentării cererii de apel în conformitate cu exigențele legii, precum și bonul de plată a taxei de stat în sumă de 9048,75 de lei, fiindu-i acordat termen de 10 zile din momentul recepționării încheierii, pentru înlăturarea neajunsurilor. S-a explicat apelantei că dacă nu va lichida neajunsurile menționate, cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită.

Prin încheierea din 03 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a restituit cererea de apel depusă de Irina Saburova, din motivul că apelanta nu a înlăturat neajunsurile menționate în încheierea din 23 aprilie 2019.

La 29 octombrie 2019, Irina Saburova, reprezentată de avocatul Mihail Scrob a declarat recurs împotriva încheierii din 03 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii recurate, cu trimiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului, Irina Saburova a invocat că nici ea și nici avocatul Mihail Scrob nu au primit încheierea din 23 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care nu s-a dat curs cererii de apel. Despre necesitatea achitării taxei de stat a fost înștiințată la 22 octombrie 2019, când avocatul Mihail Scrob, prin intermediul cancelariei Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani a primit copia încheierii din 03 iunie 2019, din care rezultă că încheierea din 23 aprilie 2019 a fost expediată numai prin intermediul poștei electronice a avocatului victoria_femida_lex@mail.md.

Recurenta a relatat că din 04 februarie 2019, avocatul Mihail Scrob nu are acces la poșta electronică menționată supra și la aceeași dată și-a înregistrat o nouă adresă de email. Astfel, consideră că instanța de apel urma să expedieze prin intermediul oficiului poștal, cu scrisoare recomandată, atât încheierea din 23 aprilie 2019, cât și încheierea din 03 iunie 2019, iar în caz de necesitate instanța urma să dubleze expedierea actelor de procedură, prin expedierea acestora și prin poșta electronică.

La 24 ianuarie 2020, Miron Tomai, reprezentat de avocatul Radu-Ștefan Patrașanu a depus referință în întâmpinarea cererii de recurs, solicitând declararea recursului ca inadmisibil (f.d. 117) .

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

La 12 iulie 2019, prin intermediul poștei electronice, Curtea de Apel Chișinău a expediat avocatului Mihail Scrob copia încheierii din 03 iunie 2019, fiind recepționată de către ultimul la 23 octombrie 2019, fapt confirmat prin copia cererii anexate la materialele cauzei (f.d. 116).

Astfel, instanța de recurs consideră că recursul declarat la 09 noiembrie 2018 către Irina Saburova, reprezentată de avocatul Mihail Scrob este în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins, cu menținerea încheierii din 03 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

În favoarea concluziei enunțate se invocă următoarele argumente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Din materialele dosarului rezultă că, la 22 noiembrie 2016, Miron Tomai a depus cerere de chemare în judecată împotriva Irinei Saburova și Varvarei Constantinova cu privire la evacuarea din imobil și încasarea cheltuielilor de judecată.

Ulterior, Irina Saburova a depus cerere reconvențională, prin care a indicat ca pârâți pe Miron Tomai și Svetlana Tomai, intervenient accesoriu notarul public Ana Galaju, solicitând declararea nulității contractului de vânzare-cumpărare nr. 2492 din 08 aprilie 2016, autentificat de notarul public Ana Galaju, în baza căruia a vândut lui Miron Tomai terenul pentru construcții cu suprafața de 0,0404 ha, casa de locuit individuală cu suprafața de 96,3 ha și construcție accesorie cu suprafața de 24,1 m², cu restabilirea părților în poziția inițială.

Fiind investită cu examinarea prezentei cauze, Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani prin hotărârea din 17 decembrie 2018 a admis cererea de chemare în judecată înaintată de Miron Tomai și a respins cererea reconvențională depusă de Irina Saburova (f.d. 77-78, 80-84).

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 15 ianuarie 2019, Irina Saburova, reprezentată de avocatul Mihail Scrob, a depus cerere de apel nemotivată, solicitând admiterea apelului, scutirea de la plata taxei de stat, casarea hotărârii din 17 decembrie 2018 a Judecătorei Chișinău sediul Rîșcani, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care cererea de chemare în judecată depusă de Miron Tomai să fie respinsă, iar cererea reconvențională să fie admisă (f.d. 86).

În conformitate cu art. 364 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

În corespundere cu art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Prin încheierea din 23 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Irina Saburova. S-a comunicat apelantei despre necesitatea prezentării cererii de apel în conformitate cu exigențele legii, precum și bonul de plată a taxei de stat în sumă de 9048,75 de lei, fiindu-i acordat termen de 10 zile din momentul recepționării încheierii, pentru înlăturarea neajunsurilor. S-a explicat apelantei că dacă nu va lichida neajunsurile menționate, cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită (f.d. 90-91).

Conform extrasului din poșta electronică se confirmă faptul că, la 07 mai 2019, Curtea de Apel Chișinău a expediat la adresa electronică a avocatului Mihail Scrob victoria_femida_lex@mail.md copia încheierii din 23 aprilie 2019 (f.d. 92).

Ulterior, prin încheierea din 03 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a restituit cererea de apel depusă de Irina Saburova, din motivul că apelanta nu a înlăturat neajunsurile menționate în încheierea din 23 aprilie 2019 (f.d. 93-99).

Sub acest aspect, instanța de recurs consideră că, încheierea instanței de apel este emisă în conformitate cu prevederile legislației în vigoare. Or, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art.368 alin.(1).

În conformitate cu art. 100 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc, la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.

Astfel, din materialele cauzei se constată că, la 07 mai 2019, ora 10:12 încheierea din 24 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Irina Saburova, a fost expediată avocatului Mihail Scrob, prin intermediul poștei electronice (f.d. 92).

În context, cu privire la argumentul recurenteii despre faptul că instanța urma să expedieze încheierea din 23 aprilie 2019, prin intermediul oficiului poștal,

instanța de recurs menționează că art. 100 din Codul de procedură civilă, prevede modalitățile de expediere a actelor de procedură, iar luând în considerare că avocatul Mihail Scrob, în cererea de apel și mandatul avocațial anexat la materialele cauzei, a indicat adresa electronică a sa, instanța de apel a considerat oportun de a expedia prin intermediul poștei electronice actul procedural, asigurând participanților la proces o modalitate mai rapidă de a lua cunoștință cu actele pronunțate.

Mai mult, Colegiul specifică că instanța nu poate verifica dacă poșta electronică a unui participant la proces a fost blocată sau modificată, această obligație îi revine recurenteii și mai mult avocatul Mihai Scrob de a informa instanța despre modificările produse. Or, odată ce adresa electronică a fost indicată ca metodă de comunicare a actelor de procedură, avocatul urma să anunțe instanța despre faptul că nu se mai folosește de ea.

Suplimentar, instanța de recurs precizează că în cererea de recurs Irina Saburova a menționat că avocatul nu mai folosește poșta electronică din 04 februarie 2019. Astfel, cunoscând despre acest fapt, avocatul urma să depună suficientă diligență pentru a anunța instanța despre modificarea poștei electronice și să presteze servicii juridice în modul corespunzător, or, potrivit, art. 75 alin. (4) din Codul de procedură civilă, actele procedurale efectuate de reprezentant în limitele împuternicirilor sale sânt obligatorii pentru persoana reprezentată în măsura în care ele ar fi fost efectuate de ea însăși. Culpă reprezentantului este echivalentă culpei părții.

În conformitate cu art. 56 alin. (3) din Codul de procedură civilă, participanții la proces sânt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

În corespundere cu art. 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă, participanții la proces sânt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

În context, instanța de recurs consideră necesar de a menționa și faptul că, Irina Saburova, reprezentată de avocatul Mihail Scrob fiind conștientă că a depus încă la 15 ianuarie 2019 doar cererea de apel nemotivată, avea obligația de a întreprinde toate măsurile necesare, după cum sugerează și jurisprudența CEDO (Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007), de a proteja drepturile sale de acces la instanță și de a îndeplini cerințele legale, fapt, însă, ignorat de aceasta.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție concretizează că comunicarea actelor de procedură prin intermediul poștei electronice este un mijloc de comunicare prevăzut de legea procedurală, fapt ce indică la legalitatea acțiunilor instanței de apel de a comunica actele de procedură prin acest intermediu.

În conformitate cu art. 27 alin.(1) din Codul de procedură civilă, disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanților la proces, în primul rând a părților, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecării, precum și de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea și mijloacele procedurale de apărare.

În această ordine de idei, Colegiul conchide că argumentele invocate în cererea de recurs, indică direct la nerespectarea de către recurentă a drepturilor sale procedurale și eschivarea de la îndeplinirea actelor de procedură, în măsura stabilită de normele de drept procedural și nu pot fi acceptate de către instanța de recurs în vederea casării actului judecătoresc contestat.

Astfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că o asemenea soluție este compatibilă cu standardele înserate în textul art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, Curtea Europeană a Drepturilor Omului, stabilind în jurisprudența degajată că în situația în care legislația procesuală permite declararea apelului împotriva hotărârii instanței de fond, instanța superioară poate restricționa dreptul la apel doar dacă constată că apelul respectiv nu corespunde cerințelor legale aplicabile (speța Tudor-Comerț c. Moldovei, hotărârea din 04 noiembrie 2008, definitivă din 04 februarie 2009).

Din considerentele menționate și având în vedere că încheierea contestată este întemeiată și emisă cu respectarea cadrului legal, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că recursul depus către Irina Saburova, reprezentată de avocatul Mihail Scrob împotriva încheierii din 03 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău este neîntemeiat și necesită să fie respins, cu menținerea încheierii contestate.

În conformitate cu art. 427 lit. a), 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către Irina Saburova, reprezentată de avocatul Mihail Scrob.

Se menține încheierea din 03 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Miron Tomai împotriva Irinei Saburova și Varvarei Constantinova cu privire la evacuarea din imobil și încasarea cheltuielilor de judecată și

cererea reconvențională depusă de Irina Saburova împotriva lui Miron Tomai și Svetlanei Tomai, intervenient accesoriu notarul public Ana Galaju cu privire la declararea nulității absolute a contractului de vânzare-cumpărare.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Maria Ghervas

Judecătorii

Victor Burduh

Nina Vascan